

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Cob/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2109215831
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Barková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:2109215831.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Barkovej a členiek senátu JUDr. Ivany Nevidánskej a Mgr. Jany Brídzikovej, v právnej veci žalobcu: Ing. M. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. cesta XXXX/XX, XXX XX K., právne zastúpený: JUDr. Ivan Jánošík, advokát so sídlom Klincová 35, 810 05 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: RNDr. Q. N. - W., s miestom podnikania P. XXXX/X, XXX XX C., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený: JUDr. Darina Kurňavová, advokátka so sídlom Kapitulská 5, 917 01 Trnava, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 15Cb/108/2009-337 zo dňa 21.04.2023, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 15Cb/108/2009-337 zo dňa 21.04.2023 potvrdzuje.
Žalovanému voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo aj ako „súd“) v právnej veci žalobcu: Ing. M. C., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. cesta XXXX/XX, XXX XX K. (ďalej len ako „žalobca“) proti žalovanému: T. Q. N. - W., s miestom podnikania P. XXXX/X, XXX XX C., J.: XX XXX XXX (ďalej len ako „žalovaný“), o určenie neplatnosti právnych úkonov, rozsudkom č.k. 15Cb/108/2009-337 zo dňa 21.04.2023 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“ alebo aj ako „napadnuté rozhodnutie“) vo výroku I. v celom rozsahu zamietol žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu „Uznanie pohľadávok na dodávku tovaru firmy PIKER“ zo dňa 21.04.2009 (ďalej aj ako „uznanie pohľadávok“ alebo aj ako „uznanie záväzku“) a rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.04.2009 a vo výroku II. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 80 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej aj ako „OSP“ alebo aj ako „Občiansky súdny poriadok“) a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“).

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobou doručenu súdu dňa 22.07.2009 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti právneho úkonu uznanie pohľadávok a rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.04.2009. Dôvodil, že s manželkou sú vlastníkami nehnuteľnosti - objektu v pevnostnom systéme Bašta V - Komárno, v ktorej vykonáva podnikateľskú činnosť. Tvrdil, že v minulosti cca v roku 1998 sa so žalovaným, ktorý nemal skladové a predajné priestory, dohodli, že bude časť stavebného a iného materiálu ukladať u neho. Argumentoval, že vychádzal z dojednaní, že dodaním tovaru mu nevzniká platobná povinnosť, ale len povinnosť tovar uložiť, chrániť pred poškodením, v prípade záujmu predat' a po predaji žalovanému odvieť výtazok z predaja. Vzhľadom na to, že vznikali ťažkosti s určením tovaru, začal mu žalovaný doručovať faktúry, ktoré obsahovali množstvá a druh

tovaru. Stav sa zmenil potom ako ochorel a musel sa podrobiť operačnému zákroku. Po prepustení z nemocnice v čase, keď bol pod silnými liekmi, ktoré mu znemožňovali posúdiť obsah a význam právneho úkonu, mu žalovaný podstrčil listinu označenú ako „Uznanie pohľadávok na dodávku tovaru firmy PIKER“ zo dňa 21.04.2009, ktorej súčasťou malo byť „poučenie“, podľa ktorého „všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy a v súvislosti s ňou, budú na základe žaloby riešené Medzinárodným obchodným a rozhodcovským súdom“. Malo ísť o uznanie neexistujúceho dlhu a rozhodcovskej zmluvy formou rozhodcovskej doložky. Tvrdil, že žalovaný ho v skutočnosti navštívil až dňa 01.06.2009, teda datovanie predmetnej listiny je nepravdivé a účelové, pričom využil skutočnosť, že bol vzhľadom na povahu liekov a zdravotný stav neschopný právnych úkonov. Dodal, že na úkon si pamätá hmlisto a nejaví sa mu ako pravdepodobné, aby na uvedenej listine zo dňa 21.04.2009, bola časť označená ako „poučenie“, preto mal za to, že ide o text následne dopísaný. Argumentoval, že prechodná duševná porucha vyvolala neplatnosť právneho úkonu uznanie pohľadávok vrátane rozhodcovskej doložky podľa § 38 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a podľa § 39 OZ pre rozpor s dobrými mravmi. Zdôraznil, že žalovaný sa v rozpore s predchádzajúcimi dojednaniami pokúsil vyvolať dojem o existencii pohľadávky voči nemu vo výške 117 170,53 eura s príslušenstvom titulom kúpnej zmluvy, teda že od žalovaného kúpil tovar, a to napriek tomu, že ich pôvodný vzťah upravovala komisionárska zmluva.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že jej odôvodnenie je nepravdivé a účelové. Dôvodil, že so žalobcom obchoduje od roku 1998 s tovarom - keramické obklady, dlažby a lepidlá. Argumentoval, že nie je pravdou, že by v čase, keď podpisoval žalobca uznanie záväzku, ochorel a v tomto čase sa podroboval operačnému zákroku, nakoľko sa mu podrobil až v posledných dňoch mesiaca máj 2009. V mesiaci marec 2009 ho žalobca spolu s jeho manželkou navštívili v Trnave, kedy mu oznámili, že došlo k podstatným zmenám v obchodných aktivitách žalobcu a z toho dôvodu je nútený skončiť s nákupom tovaru od neho, pričom uviedol, že je uzrozumený s tým, aké má voči nemu značné záväzky. Nakoľko nedisponoval finančnými prostriedkami, ktorými by ich splnil, navrhol mu riešiť túto situáciu prevodom nehnuteľností, ktoré vlastní. Následne obaja opätovne preverili stav pohľadávok a záväzkov a odsúhlasili tieto v sume 117 170,53 eura (3 529 879,38 Sk) a dňa 21.04.2009 vzájomne podpísali uznanie dlhu a rozhodcovskú doložku. Na čas pred uzatvorením zmluvy o prevode vlastníckeho práva sa dohodli, že uzatvoria zmluvu o nájme nebytového priestoru v nehnuteľnosti, ktorá mu bola ponúknutá na predaj. Argumentoval, že dôkazom toho, že žalobca konal pri plnom vedomí je uznanie pohľadávok na listine evidencie pohľadávok za obdobie od 01.01.2005 do 31.12.2009 zo dňa 21.04.2009. Dňa 21.04.2009 žalobca podpísal uznanie pohľadávok a evidenciu pohľadávok, z ktorých podpisu nie je zrejmé, že by išlo o podpis neistý, nakoľko tento podpis je zhodný s podpismi na ostatných písomnostiach, ktoré boli podpísanom žalobcu opatrené. Zdôraznil, že žiadna písomnosť nebola žalobcovi „podsunutá“, ale išlo o rovnocenné jednanie medzi stranami. Žalobca mu listom zo dňa 17.06.2009 oznámil, že je nútený odstúpiť od jeho ponuky. Vzhľadom k tomu, že žalobca odmietol splniť záväzok prevodu nehnuteľnosti, uplatnil právo v zmysle rozhodcovskej doložky uzatvorenej dňa 21.04.2009 žalobou zo dňa 19.06.2009 na Medzinárodnom obchodnom rozhodcovskom súde. Uviedol, že výška a dôvod pohľadávky sú preukázané aj tým, že žalobca mu nezaplatil od 02.08.2007 do 30.03.2009 za tovar, a to keramické obklady a dlažby, v takom množstve ako je uvedené v jednotlivých faktúrach. Tvrdil, že žalobcovi dodával keramickú dlažbu a obklady od roku 1998 až do marca 2009. Tovar po dodaní mu bol vyfakturovaný faktúrou odoslanou faxom za účelom jej kontroly a preverenia množstva, druhu a dohodnutých cien a originál faktúry bol zaslaný poštou. Zdôraznil, že v žiadnom prípade nedošlo k tomu, že by žalobca vrátil doručенú faktúru späť pre vecnú nesprávnosť. Uviedol, že k 31.12. príslušného roka boli odsúhlasované jednotlivé položky ohľadom faktúr počas celého predchádzajúceho roka, ktoré vždy podpísal žalobca s tým, že súhlasí s fakturovanými cenami a jednotlivými dodávkami. Tvrdil, že žalobca už počnúc rokom 2000 bol v omeškaní, a to so sumou 84 029,17 eura, v roku 2001 so sumou 133 343,77 eura, v roku 2002 so sumou 103 830,55 eura, v roku 2003 so sumou 112 117,49 eura, v roku 2004 so sumou 129 439,16 eura, v roku 2005 so sumou 114 350 eura, v roku 2006 so sumou 127 508 eura, v roku 2007 so sumou 3 332 629,30 Sk, v roku 2008 so sumou 69 858,32 eura a v roku 2009 so sumou 6 905,81 eura. Dôvodil, že len konštatovanie o stave rozrušenia konajúceho subjektu v čase realizácie úkonu nestačí. Argumentoval, že ak je prejav vôle oboch konajúcich strán vyjadrený v písomnej podobe tak zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom, že nevzbudzuje pochybnosť o ich úmysle, nie je možné len na základe tvrdenia jednej strany právny úkon vyhlásiť za neplatný.

Z obsahu súdneho spisu súd prvej inštancie zistil, že dňa 21.04.2009 boli na základe evidencie pohľadávok žalovaného žalobcom uznané pohľadávky v celkovej výške 117 170,53 eura za dodávku tovaru pre žalobcu v období od 19.07.2007 do 30.03.2009. Listina uznanie pohľadávok zo dňa

21.04.2009 zároveň v časti poučenie obsahuje rozhodcovskú doložku, v rámci ktorej si zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy a v súvislosti s ňou vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú na základe žaloby niektorej zo zmluvných strán riešené Medzinárodným obchodným rozhodcovským súdom v Bratislave. Dôvody neplatnosti namietaných právnych úkonov uznanie pohľadávok a rozhodcovskej doložky v predmetnom konaní mali spočívať v tom, že žalobca podpísal tieto v zdravotnom stave, v dôsledku ktorého nebol dočasne spôsobilý na právne úkony, pričom nebol schopný pochopiť ich zmysel a obsah. Z lekárskej správy MUDr. S. A. súd prvej inštancie zistil, že žalobca od 06.04.2009 pre svoj dlhodobý nepriaznivý psychický stav užíval sedatíva a hypnotiká, ktoré môžu znižovať koncentráciu, a že podľa potreby užíval sedatíva Xanax. Od 19.05.2009 bol hospitalizovaný na JIS v nemocnici na Komároch a následne bol dňa 25.05.2009 preložený do NÚSCH v Bratislave, kde sa dňa 26.05.2009 podrobil zákroku s implantáciou stentu.

Súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Cob/9/2018-492 zo dňa 28.02.2019, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 26Cb/108/2009-437 zo dňa 10.04.2017, a na uznesenie NS SR sp. zn. 1Obdo/68/2001 zo dňa 27.09.2022. Zdôraznil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 26Cb/108/2009, v ktorom sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu č. 12/2009 zo dňa 27.08.2009 vydaného na základe namietaného právneho úkonu uznanie pohľadávok, žalobca rovnako namietal neplatnosť predmetného uznania pohľadávok ako aj rozhodcovskej doložky. Okresný súd Bratislava II rozsudkom č.k. 26Cb/108/2009-437 zo dňa 10.04.2017 žalobu zamietol, pričom z vykonaného dokazovania v danej veci nevyplývalo, že by zdravotný stav žalobcu neumožňoval posúdiť obsah právneho úkonu uznania a dôsledky z neho vyplývajúce. Žalobca v konaní nepreukázal, že by listina obsahujúca uznanie jeho záväzkov voči žalobcovi bola spísaná v iný deň, ako je deň, ktorý je na nej uvedený, t.j. dňa 21.04.2009. Zároveň zo žiadnych listinných dôkazov predložených žalobcom a ani z výsluchu svedkyne nevyplývalo, že by zdravotný stav žalobcovi neumožňoval posúdiť obsah tohto právneho úkonu ako aj dôsledky z neho plynúce. Zo všetkých listinných dôkazov predložených v predmetnom konaní vyplývalo, že užíval v danom období najmä lieky súvisiace s kardiovaskulárnymi problémami. Dôvodil, že jediným liekom, ktorý mohol ovplyvniť psychiku žalobcu bol liek Xanax, avšak ani tento nie je schopný ju ovplyvniť natoľko, aby žalobca nebol schopný posúdiť následky svojho konania. Dokazovaním bolo naopak preukázané, že žalobca mal voči žalovanému záväzky z obchodných vzťahov, ktoré nebol schopný plniť, pričom z výsluchu svedka bolo preukázané, že žalobca rokoval o spôsobe splnenia svojich záväzkov. Súd prvej inštancie teda uzavrel, že ak žalobca nepreukázal, že by listinu obsahujúcu jeho vyhlásenie o uznaní záväzku voči žalovanému podpísal v čase, kedy nebol schopný posúdiť obsah a následky tohto právneho úkonu, takéto vyhlásenie je relevantné a spôsobuje všetky následky, ktoré zákon s takýmto vyhlásením spája. Súd taktiež nemal preukázané, že by bol text rozhodcovskej doložky v listine obsahujúcej vyhlásenie o uznaní pohľadávok žalovaného doplnený dodatočne.

Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáha určenia, že právny úkon, ktorým došlo k uznaniu pohľadávok zo dňa 21.04.2009 a rozhodcovská doložka v ňom obsiahnutá sú neplatné. S poukazom na žalobu podanú v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku mal za to, že bolo potrebné v zmysle § 80 písm. c/ OSP skúmať naliehavý právny záujem na takomto určení. Dôvodil, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je vtedy, ak je tu daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno inými právnymi prostriedkami odstrániť, pričom nie je dôležité, ako táto neistota vznikla. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie tých pomerov (vzťahov), ktoré sú ohrozené neistotou a teda predstavujú nebezpečenstvo budúceho porušenia právnych povinností iným subjektom.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutia súd prvej inštancie nemal preukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti namietaných právnych úkonov, keďže z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by sa postavenie žalobcu bez tohto určenia stalo neistým.

Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že žalobca ani v predmetnom konaní neprodukoval žiaden relevantný dôkaz, ktorým by preukazoval ním tvrdené skutočnosti ohľadom dočasnej nespôsobilosti na právne úkony, pričom dôsledkom bolo neunesenie dôkazného bremena a vydanie pre stranu nepriaznivého rozhodnutia.

4. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote v celom rozsahu odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Namietal, že súd prvej inštancie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 22.07.2009 doteraz nerozhodol. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie rozhodol o neplatnosti právneho úkonu, ale nie je zrejmé, či ide o nevyhovenie žalobe o určenie neplatnosti právneho úkonu uznanie pohľadávok alebo rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.04.2009. Namietal, že súd sa nezaoberal otázkou platnosti týchto právnych úkonov. Tvrdil, že rozhodcovská doložka bola na text právneho úkonu uznanie pohľadávok „vpísaná v neznámom čase, spôsobom a dôvodu“ a zdôraznil, že v danom období bol v zlom zdravotnom stave, a preto nevedel posúdiť význam jednotlivých úkonov s tým, že existujúca prechodná duševná porucha vyvolala neplatnosť namietaných právnych úkonov. Namietal, že rozhodcovská doložka sa nachádza na jednostrannom právnom úkone, avšak odkazuje na zmluvu. Zároveň namietal, že na uznaní pohľadávok nie je uvedený právny dôvod vzniku pohľadávky, ktorá sa uznáva, a teda nie je zrejmé, z akej zmluvy uvedená pohľadávka vznikla. Žalobca namietal, že „nevykonanie znaleckého dokazovania (napriek vyjadrenému právnenému názoru odvolacieho súdu) viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej.“ Tiež namietal, že súd prvej inštancie s ním v súdnom konaní nekomunikoval, a že na pojednávanie konané dňa 21.04.2023 sa nedostavil, nakoľko o ňom nebol informovaný. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie sa nijakým spôsobom nevysporiadal s otázkou právneho postavenia žalovaného v 2. rade. Taktiež namietal, že mu nie je zrejmé, na základe akých dôvodov považoval súd zásadu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania za zachovanú.

Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril podaním zo dňa 24.07.2023 s tým, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Cob/9/2018-492 zo dňa 28.02.2019, v ktorom dospel odvolací súd k názoru, že predmetná rozhodcovská zmluva bola uzavretá v súlade s 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ako „ZoRK“) s tým, že sa zaoberal aj námietkou žalobcu týkajúcou sa jeho zdravotného stavu vo vzťahu k spôsobilosti na vykonanie právneho úkonu, pričom skonštatoval, že žalobca bol nečinný a neunesol dôkazné bremeno. Mal za to, že súd prvej inštancie konal so žalobcom vrátane doručenia predvolania na pojednávanie konané dňa 21.04.2023 v zmysle § 111 ods. 3 CSP. Ďalej žalovaný uviedol, že súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom poukázal na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, a to na bod 5., v ktorom sa súd vysporiadal s rozhodnutím v neprítomnosti žalobcu na pojednávaní konanom dňa 21.04.2023, na bod 11., v ktorom súd skonštatoval, že z vykonaného dokazovania v danej veci nevyplývalo, že by zdravotný stav žalobcu neumožňoval posúdiť obsah právneho úkonu uznania a dôsledky z neho vyplývajúce, a taktiež poukázal na bod 13., v ktorom súd prvej inštancie skonštatoval, že vzhľadom na právoplatné vyššie uvedené rozhodnutia v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku, nemal preukázanú existenciu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu. Taktiež zdôraznil, že súd prvej inštancie vykonal navrhnuté dôkazy, avšak žalobca v konaní nenavrhol vykonať ďalšie dôkazy, ktoré boli podľa jeho názoru potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Žalobca sa k veci vyjadril podaním zo dňa 22.08.2023 s tým, že sa pridržiaval všetkých doposiaľ v konaní uvedených argumentov.

7. Žalovaný sa k veci vyjadril podaním zo dňa 06.09.2023 s tým, že sa pridržiaval všetkých doposiaľ v konaní uvedených argumentov. Zdôraznil, že žalobca sa nemôže domáhať posúdenia platnosti, resp. neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, nakoľko táto otázka bola prejudiciálne posúdená v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku. Dodal, že súd prvej inštancie predvolal na informatívny výsluch na deň 15.10.2020 obe sporové strany, avšak žalobca sa nedostavil. Dostavil sa len JUDr. J. Q. ako právny zástupca žalobcu, avšak bez predloženia plnej moci s tým, že ju v lehote 10 dní doloží do súdneho spisu. Vzhľadom k tomu, že ju súdu nedoručil, súd prvej inštancie ho opätovne vyzval na jej predloženie, avšak ten nereagoval. Dôvodil, že za tejto situácie súd prvej inštancie nemal dôvod doručovať písomnosti JUDr. J. Q., ale jeho procesnou povinnosťou bolo doručovať písomnosti priamo žalobcovi. Napadnutý rozsudok bol doručený priamo žalobcovi. Proti tomuto rozsudku podal JUDr. J. Q. dňa 01.06.2023 odvolanie,

avšak bez toho, že by preukázal relevantnosť právneho zastúpenia žalobcu v konaní, preto ho opätovne súd prvej inštancie vyzval dňa 14.06.2023 na jej doručenie. Poukázal na to, že právny zástupca žalobcu na opakované výzvy súdu o predloženie plnej moci nereagoval a plnú moc zo dňa 15.07.2009 doručil súdu prvého stupňa až dňa 11.07.2023.

8. Ďalšie vyjadrenia strán súdu doručené neboli.

9. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd (ďalej aj ako „odvolací súd“) v zmysle § 34 CSP po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi v zmysle § 379 a § 380 CSP dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Podľa § 80 písm. c/ OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Po dôslednom oboznámení sa s obsahom spisu, napadnutým rozsudkom a s konaním pred súdom prvej inštancie, ktoré predchádzalo jeho vyhláseniu, ako aj s odvolaním žalobcu a vyjadreniami strán, odvolací súd konštatuje vecnú správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorého odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje a konštatuje súladnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku s dikciou ustanovenia § 220 ods. 2 CSP s tým, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejмый myšlienkový postup súdu prvej inštancie vedúci k ustáleným skutkovým a právnym záverom premietnutým do výrokovej časti napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie sa dostatočným, náležitým, zrozumiteľným a vecne správnym spôsobom vysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci. Konanie pred súdom prvej inštancie bolo vedené v súlade so zásadou kontradiktórnosti civilného procesu a odvolací súd nezistil žiadne vady procesného charakteru, ktoré by mali za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia.

14. S poukazom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a obmedzil sa v odôvodnení tohto rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie vecnej a právnej správnosti napadnutého rozsudku v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu s ohľadom na posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu podľa § 80 OSP.

16. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne posúdil v danom prípade otázku naliehavého právneho záujmu podľa § 80 písm. c/ OSP. Predmetná žaloba o určenie neplatnosti právnych úkonov uznanie pohľadávok žalovaného za dodanie tovaru a rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.04.2009, bola podaná na súd za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Súd prvej inštancie preto správne posudzoval podmienky procesnej prípustnosti takejto žaloby podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 470 ods. 2 veta prvá CSP). V súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu súd prvej inštancie považoval žalobcom podanú žalobu za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP, podľa ktorého návrhom možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (viď uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/17/2019).

Podmienkou úspešnosti takejto žaloby je z procesnoprávneho hľadiska existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ktorú skutočnosť je povinný tvrdiť a preukázať žalobca. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naliehavý právny

záujem na požadovanom určení bude daný spravidla vtedy, ak by bez tohto určenia bolo žalobcovo právo ohrozené alebo ak by sa bez tohto požadovaného určenia stalo jeho právne postavenie neistým.

Vzhľadom na skutočnosť, že o všetkých právne relevantných námietkach žalobcu, vrátane posúdenia platnosti namietaných právnych úkonov, bolo už právoplatne rozhodnuté v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku s poukazom aj na odmietnutie dovolania žalobcu najvyšším súdom a odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej ústavným súdom, nemožno uzavrieť, že by bez rozhodnutia vo veci samej v predmetnom konaní o určení neplatnosti namietaných právnych úkonov bolo žalobcovo právo ohrozené, alebo by sa stalo jeho právne postavenie neistým, a preto v danom prípade žalobca nemá daný naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe.

17. Zároveň odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca v predmetnom konaní neprodukoval žiaden relevantný dôkaz, ktorým by preukazoval ním tvrdené skutočnosti ohľadom dočasnej nespôsobilosti na právne úkony, pričom dôsledkom bolo neunesenie dôkazného bremena a vydanie pre stranu nepriaznivého rozhodnutia. V sporovom konaní sú strany sporu povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazná povinnosť v sporovom konaní, t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia, znamená, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. Procesná pasivita strany sporu má za následok, že neunesla dôkazné bremeno.

18. Odvolací súd zaujal stanovisko len k tým dôvodom odvolania, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

19. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 22.07.2009 nerozhodol odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie o danom návrhu rozhodol uznesením č.k. 15Cb/108/2009-19 zo dňa 11.08.2009, právoplatným dňa 08.09.2009, ktorým návrh na nariadenie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietol. Následne podaním zo dňa 20.08.2009, doručeným súdu dňa 25.08.2009, žalobca oznámil, že odvolanie proti uzneseniu č.k. 15Cb/108/2009-19 zo dňa 11.08.2009 nepodáva (č.l. 24). Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

20. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie rozhodol o neplatnosti právneho úkonu, ale nie je zistiteľné, či ide o nevyhovenie vo vzťahu k žalobe o určenie neplatnosti uznania pohľadávok alebo rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.04.2009 odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodol vo vzťahu k obojmu právnym úkonom, keď uviedol, že obsahom žaloby bolo určenie neplatnosti uznania pohľadávok a rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.04.2009, a že skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k určeniu neplatnosti oboch právnych úkonov. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca v predmetnom konaní neprodukoval žiaden relevantný dôkaz, ktorým by preukázal ním tvrdené skutočnosti ohľadom dočasnej nespôsobilosti na právne úkony, a preto výrokom napadnutého rozsudku zamietol žalobu v celom rozsahu. Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

21. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie sa nezaoberal otázkou platnosti namietaných právnych úkonov, že bol v danom období v zlom zdravotnom stave a nevedel posúdiť význam jednotlivých úkonov, že rozhodcovská doložka bola na text úkonu uznanie pohľadávok „vpísaná, a to v neznámom čase, spôsobom a dôvodu“ a nachádza sa na jednostrannom právnom úkone, ale odkazuje na zmluvu, a že na uznaní pohľadávok nie je uvedený právny dôvod vzniku pohľadávky, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie rozhodol o nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti namietaných právnych úkonov, nakoľko uzavrel, že bez tohto určenia nebude žalobcovo právo ohrozené, ani sa nestane jeho právne postavenie neistým, keď v bode 11. a 12. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia poukázal na právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Cob/9/2018-492 zo dňa 28.02.2019, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k.

26Cb/108/2009-437 zo dňa 10.04.2017 o zamietnutí žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v ktorom súd prejudiciálne vyriešil otázku platnosti namietaných právnych úkonov, a preto ju z uvedeného dôvodu v predmetnom konaní už neposudzoval.

V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd poukazuje na zistenia z obsahu súdneho spisu, že žalobou podanou na Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd v Bratislave dňa 25.06.2009 sa žalovaný (RNDr. Q. N. - W.) v pozícii žalobcu domáhal, aby rozhodcovský súd uložil žalobcovi (J. M. C. - K. A.) v pozícii žalovaného v rozhodcovskom konaní povinnosť zaplatiť mu sumu 117 170,53 eura s príslušenstvom z titulu neuhradených splatných pohľadávok za dodanie tovaru s poukazom na písomné uznanie pohľadávok zo dňa 21.04.2009 (č.l. 12).

Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 12/2009 zo dňa 27.08.2009 vo veci žalobcu: T. Q. N. - W., P. XXXX/X, XXX XX C., J.: XX XXX XXX, proti žalovanému: J. M. C. - K. A., Y. ulica XX, XXX XX K., J.: XX XXX XXX, vyhovel žalobe doručenej mu dňa 25.06.2009 a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 117 170,53 eura s príslušenstvom (ďalej aj ako „rozhodcovský rozsudok“ alebo aj ako „predmetný rozhodcovský rozsudok“, č.l. 97).

Žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava II dňa 28.09.2009 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky, ako aj z dôvodu, že v rozhodcovskom konaní došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania (č.l. 44). Okresný súd Bratislava II rozsudkom č.k. 26Cb/108/2009-437 zo dňa 10.04.2017 zamietol žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (č.l. 228).

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 4Cob/9/2018-492 zo dňa 28.02.2019, právoplatným dňa 01.04.2019, potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 26Cb/108/2009-437 zo dňa 10.04.2017 a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (č.l. 237).

Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4Cob/9/2018-492 zo dňa 28.02.2019 podal žalobca dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Obdo/68/2021 zo dňa 27.09.2022, právoplatným dňa 09.11.2022, odmietol (č.l. 287).

Žalobca sa ústavnou sťažnosťou doručenou dňa 08.12.2022 Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ÚS SR“ alebo aj ako „ústavný súd“) domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní pod sp. zn. 26Cb/108/2009, Krajského súdu v Bratislave v konaní pod sp.zn. 4Cob/9/2018 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp.zn. 1Obdo/68/2021. Ústavný súd uznesením č.k. I. ÚS 183/2023-19 zo dňa 23.03.2023 ústavnú sťažnosť žalobcu odmietol ako zjavne neopodstatnenú a v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že „v zmysle dôvodovej správy k zákonu o rozhodcovskom konaní môže byť rozhodcovská zmluva obsiahnutá aj v inom, nezmluvnom dokumente. Rozhodcovská zmluva môže byť dokonca obsiahnutá aj na skladiskovom alebo tovarovom náložnom liste, čo je bežný spôsob uzatvárania rozhodcovských zmlúv v iných štátoch. Pričom je však nevyhnutné dodržať jej písomnú formu podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa odbornej literatúry písomná forma predpokladá existenciu dvoch náležitostí - vyhotovenie písomnosti, ktoré spočíva v tom, že prejav vôle so všetkými podstatnými, zákonom ustanovenými náležitosťami právneho úkonu je zachytený vo forme písaného textu na hmotnom nosiči (najčastejšie na papieri), a podpis konajúcej osoby (porov. Gyárfáš, J., Števec, M. a kol. Zákon o rozhodcovskom konaní. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 86), resp. v predjednávanej veci oboch konajúcich osôb.“

Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

22. K odvolacej námietke žalobcu, že „nevykonanie znaleckého dokazovania (napriek vyjadrenému právnomu názoru odvolacieho súdu) viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej“ odvolací súd uvádza, že žalobca v predmetnom konaní nenavrhoval súdu nariadenie znaleckého dokazovania ohľadom jeho zdravotného stavu v čase podpisu namietaných právnych úkonov, ani v konaní nepredložil súkromný znalecký posudok. V predmetnej právnej veci na informatívnom výsluchu konanom dňa 15.10.2020 právny zástupca žalobcu uviedol, že k zdravotnému stavu žalobcu v období, keď užíval

ťažké lieky „sa pokúsi cestou žalobcu zabezpečiť príslušnú zdravotnú dokumentáciu“, avšak túto súdu nedoručil. Odvolací súd zdôrazňuje, že v súdnom konaní platí zásada kontradiktórnosti konania, podľa ktorej majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca iniciuje konanie a má mať záujem na efektívnom vedení „svojej právnej veci“ a rovnako žalovaný, musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany. Preto bolo povinnosťou žalobcu ako strany, tvrdiť rozhodujúce skutkové okolnosti a procesne navrhovať dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia. Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

23. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie s ním nekonal, a že na pojednávanie konané dňa 21.04.2023 sa nedostavil, nakoľko o ňom nebol informovaný odvolací súd uvádza, že žalobca a jeho právny zástupca opakovane v konaní nereagovali na výzvy súdu. Žalobca sa vôbec nevyjadril na výzvu súdu k vyjadreniu žalovaného k žalobe (č.l. 107). Taktiež sa žalobca nedostavil na predvolanie súdu na informatívny výsluch, a to bez riadneho ospravedlnenia, nakoľko nedoložil lekárske potvrdenie o tvrdenej zdravotnej indispozícii (č.l. 245, 250). Zároveň odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že právny zástupca žalobcu doručil plnú moc na zastupovanie žalobcu v predmetnom konaní zo dňa 15.07.2009 po opakovaných výzvach (č.l. 250, 254, 358, 362), a to až v odvolacom konaní dňa 11.07.2023. Vzhľadom na to, že právny zástupca žalobcu nereagoval na opakované výzvy súdu na doručenie plnej moci na zastupovanie žalobcu v konaní, súd prvej inštancie v súlade so zákonom doručoval písomnosti priamo žalobcovi. Žalobcu predvolal dňa 14.03.2023 na pojednávanie konané dňa 21.04.2023. Písomnosť mu nebola listinne doručená z dôvodu, že si ju neprevzal v odbernej lehote. V zmysle § 111 ods. 3 CSP, ak nemožno doručiť písomnosť na adresu podľa § 106, v tomto prípade fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, písomnosť sa považuje dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Žalobcovi bolo predvolanie na pojednávanie doručované na adresu Y. XXXX/XX, K., ktorú má od 02.03.2017 ako adresu trvalého pobytu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky. Súdu prvej inštancie sa vrátila nedoručená zásielka dňa 13.04.2023, ktorým dňom sa predvolanie na pojednávanie považuje žalobcovi za doručené (č.l. 331). Vzhľadom na vyššie uvedené mal odvolací súd preukázané, že súd prvej inštancie konal so žalobcom, avšak žalobca a jeho právny zástupca opakovane nereagovali na výzvy súdu a neplnili si svoje procesné povinnosti. Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

24. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie sa nijakým spôsobom nevysporiadal s otázkou právneho postavenia žalovaného v 2. rade odvolací súd uvádza, že podaním zo dňa 05.10.2009 zobral žalobca voči žalovanému v 2. rade žalobu späť a žiadal konanie voči nemu zastaviť. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 15Cb/108/2009-36 zo dňa 11.01.2010 konanie voči žalovanému v 2. rade zastavil. Uznesenie bolo žalobcovi doručené dňa 20.01.2010, pričom odvolanie voči nemu nepodal. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.02.2010. Vzhľadom na skutočnosť, že Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd už nie je účastníkom predmetného konania, skúmanie jeho právnej subjektivity v predmetnom konaní je právne irelevantné. Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

25. K odvolacej námietke žalobcu, že je jeho neodňateľným právom vedieť, na základe akých dôvodov súd prvej inštancie považoval zásadu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania za zachovanú odvolací súd uvádza, že predmetom tohto konania nebola žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku, pri ktorej jedným zo zákonných dôvodov jej podania je práve dôvod, že v rozhodcovskom konaní bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, preto posúdenie tejto odvolacej námietky je v súvislosti s predmetným konaním právne irelevantné. Odvolací súd túto odvoláciu námietku žalobcu preto považuje za nedôvodnú.

26. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu odvolací súd konštatuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

27. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca v podanom odvolaní relevantným spôsobom nespochybnil ani nevyvrátil podstatné závery súdu prvej inštancie premietnuté do výrokovej časti napadnutého rozsudku, odvolací súd, ktorý je viazaný odvolacími dôvodmi, dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne

správne. Na základe vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a s § 262 ods. 1 CSP, a keďže žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, odvolací súd mu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných v § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/ a e/ CSP).